

Извештај са спроведене јавне расправе о Нацрту Локалног акционог плана за инклузију Рома и Ромкиња у граду Нишу за период 2024-2026.године

На основу Закључка Градског већа о утврђивању времена, места и начина спровођења јавне расправе о Нацрту Локалног акционог плана за инклузију Рома и Ромкиња у граду Нишу за период 2024-2026.године, јавна расправа одржана је од 28.12.2023. до 29.12.2023. године објављивањем нацрта документа на званичном сајту Града Ниша.

Заинтересована лица, представници институција, организације цивилног друштва, представници Универзитета и средстава јавног информисања и други заинтересовани субјекти имали су могућност да своје предлоге, примедбе и сугестије о Нацрту доставе писаним путем Градској управи за друштвене делатности, ул. Пријездина бр.1, као и електронском поштом на адресу drustvene.delatnosti@gu.ni.rs. У року, предвиђеним закључком Градског већа, на маил Градске управе за друштвене делатности, на обрасцу за достављање примедби, предлога и сугестија за измену и /или допуну Нацрта локалног акционог плана за инклузију Рома и Ромкиња у граду Нишу за период 2024-2026. године стигли су предлози и сугестије др Марине Савковић, консултанткиње за локалне акционе планове за Роме и Ромкиње испред Савета Европе, Сање Станковић из ЈПУ „Пчелица“ Ниш, а своје виђење Нацрта ЛАП-а дао је и Осман Балић из YUROM центра.

Начелне примедбе и сугестије госпође Савковић су следеће: Нацрт обухвата пет области Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године (Образовање; Запошљавање; Становање; Здравствена заштита и Социјална заштита). Ревидирана Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период 2022. до 2030. године обухвата осам области важних за социјално укључивање ромске заједнице (Борба против циганизма као облика расизма, и дискриминације, Сиромаштво и социјална искљученост; Партиципација; Образовање; Запошљавање; Здравље; Становање; Социјална заштита). Њена препорука је следећа: Нацрт би требало да обухвати образложење због којег као посебни циљеви није обухваћено свих 8 области. Предлог је да се области: Борба против циганизма као облика расизма и дискриминације, Сиромаштво и социјална искљученост и Партиципација барем препознају у тренутно дефинисаним областима Нацрта кроз кратко образложење. Уколико то није могуће, потребно је образложити због чега су нове области препознате у ревидираној Националној стратегији изостављене из Нацрта.

Што се примедби и сугестија у појединостима тиче, госпођа Савковић остврнула се на страну 59. (Показатељи исхода на нивоу Посебног циља 1). Коментар је следећи:

Услед уставних ограничења, Роме у образовном систему је могуће пратити само уколико се својеволјно изјасне о етничкој припадности. Опште показатеље на нивоу посебног циља 1 у области образовања које је отежано или немогуће пратити због уставних одредби везаних за изјашњавање по националној припадности требало би допунити показатељима који су резултат анкетирања локалне ромске заједнице. Могуће је да показатељ буде резултат и комуникације са основним и средњим школама. Пример показатеља: Процент деце из ромских насеља која редовно похађају основну школу; Процент деце из ромских насеља која редовно похађају

средњу школу; Процент ромске деце која редовно похађају наставу у основној школи; Процент деце ромске популације која редовно похађају наставу у средњој школи; Број акредитованих ментора за подршку образовању ромске деце у основним и средњим школама.

Коментар Марине Савковић односи се и на страну 77. (Показатељи исхода на основу посебног циља 4) и он је следећи: Услед уставних ограничења, Роме у систему здравствене заштите је могуће пратити само уколико се својевољно изјасне о етничкој припадности. Опште показатеље на нивоу посебног циља 4 у области Здравствене заштите које је отежано или немогуће пратити због уставних одредби везаних за изјашњавање по националној припадности требало би допунити показатељима који су резултат анкетања локалне ромске заједнице. Пример показатеља: Поцент Рома и Ромкиња који приступа услугама здравствене заштите оцењују као прилично или веома лош; Процент Рома и Ромкиња који свој приступ услугама здравствене заштите оцењују као прилично или веома добар.

Начелне примедбе и сугестије представнице ЈПУ „Пчелица“ Ниш, Сање Станковић односе се на положај Рома у ЈПУ „Пчелица“ и потребу за ангажовањем педагошког асистента. Предлози и сугестије у појединостима односе се на следеће:

Стр.16,

3.4.1 Образовање, пасус: У школској 2021/2022. години предшколским васпитањем и образовањем обухваћено је 6.474 деце, од чега 64 ромске деце (38 девојчица и 26 дечака). Евиденција у предшколској установи се не води према националној припадности деце, те не постоје поуздани и прецизни подаци о броју деца предшколског узраста према посебним узрастним категоријама (0-3, 3-5,5 у обавезно предшколско). Такође, није било могуће направити ни процене броја ромске деце свих узраста која иду у предшколску установу. У ПУ челица није ангажован педагошки асистент, иако за тим постоји потреба.

Коментар из ЈПУ „Пчелица“ : не постоји потреба за ангажовањем педагошког асистента јер су сва деца ромске националности интегрисана у групе, њени су равноправни чланови и немају језичке баријере, као и да при успису детета у предшколску установу нема изјашњавања по основу националне припадности.

Предлог и образложење које је дала госпођа Станковић је следећи: сва деца у ЈПУ „Пчелица“ имају право на образовање на основу једнаких могућности, без обзира на расу, пол, националну припадност, вероисповест и др. Сва деца су укључена у Предшколски програм и он је свима подједнако доступан.

Стр.41,

3.5.1. Образовање, пасус: Предшколске установе организују полудневне програме за сву децу узраста од 4,5 – 5,5 година који су финансирани од стране јединице локалне самоуправе.

Коментар госпође Станковић: Предшколске установе организују полудневне програме за сву децу узраста од 5,5 – 6,5 година који су финансирани од стране јединице локалне самоуправе.

Предлог и образложење: У ЈПУ „Пчелица“ Ниш припремни предшколски програм у полудневном трајању, Законом о Основама система васпитња и образовања предвиђа похађање истог, за узраст деце у години пред полазак у школу (од 5,5 до 6,5, година).

Стр.44,

3.6. SWOT анализа, слабости: Недовољан број педагошких асистената; У ПУ није ангажован педагошки асистент

Недостатак капацитета у предшколским установама.

Коментар: Не постоји потреба за ангажовањем педагошког асистента јер су сва деца ромске националности интегрисана у групе, њени су равноправни чланови и немају језичке баријере, као и да при успису детета у предшколску установу нема изјашњавања по основу националне припадности.

Предлог и образложење: Сва деца у ЈПУ „Пчелица“ имају право на образовање на основу једнаких могућности, без обзира на расу, пол, националну прибраност, вероисповест и др. Сва деца су укључена у Предшколски програм и он је свима подједнако доступан.

Стр. 46,

3.6. SWOT анализа (снаге и претње):

Највећу снагу у области образовања у Граду Нишу чини квалитетан кадар и посвећени педагошки асистенти, као и постојање индивидуалног и менторског рада са ромским ученицима. Највећа слабост препозната је у предшколској установи где није ангажован педагошки асистент и недовољни су капацитети за спровођење активности за подршку укључивању ромске деце у предшколске установе. Град Ниш највеће могућности види у афирмативним мерама приликом уписа у средње и високе школе као и у развијању сарадње и програма са другим актерима у Граду и шире. Највећу претњу представља незаинтересованост родитеља са укључивање деце у образовни систем и не- учествовање у ваннаставним активностима.

Коментар: Не постоји потреба за ангажовањем педагошког асистента јер су сва деца ромске националности интегрисана у групе, њени су равноправни чланови и немају језичке баријере, као и да при успису детета у предшколску установу нема изјашњавања по основу националне припадности.

Предлог и образложење: Сва деца у ЈПУ „Пчелица“ имају право на образовање на основу једнаких могућности, без обзира на расу, пол, националну прибраност, вероисповест и др. Сва деца су укључена у Предшколски програм и он је свима подједнако доступан.

Господин Осман Балић сматра да је урађен добар посао са новин нацртом ЛАП-а који ће, како је истакао, бити и користан суграђанима. Рекао је да је план развојни, актуелан и прилагођен садашњим трендовима и проблемима. Уједно, према његовим речима, ЛАП је компатибилан са

европском ромском политиком које је освежена пре неколико месеци. Осврћићи се на буџет, господин Балић је нагласио да би требало да се агилније траже средства донатора, да је могуће да се у Ниш доведу представници међународних организације, попут енглеског и француског амбасадора и др.

Јавна расправа завршена је 29.12.2023. године.

Извештај сачинила: Драгана Стојановић Крстић
У Нишу, 03.01.2024.године.

Председница Радне групе за израду ЛАП-а

Душица Давидовић

